

TE KOOP

3

Dier te koop

U kunt een huisdier niet zomaar kopen of verkopen wanneer u daar zin in hebt. De wet bepaalt onder welke omstandigheden dat precies kan met de bedoeling om zowel het welzijn van de dieren te beschermen als de koper te behoeden voor een ondoordachte aankoop.

Zo moet de afkomst en gezondheidstoestand van het dier kunnen worden gegarandeerd. Honden en katten mogen dan weer enkel door officieel erkende kwekers worden verkocht. Waar het vroeger nog mogelijk was om u te laten vermurwen door hun smekende blik op een markt, is dat nu verboden. In een dierenwinkel mogen geen dieren – groot of klein – meer worden verkocht. Met dat verbod verdwijnt de kans op een impulsaankoop die achteraf ondoordacht bleek en mogelijk uitmondt in spijt, dumpen of zelfs mishandeling van het dier.

In dit hoofdstuk komen de regels aan bod waar de dierenhandel en –kweek aan moeten voldoen. We zullen zien dat de koper goed ingelicht moet zijn en dat winkels en kwekers aan verschillende controles worden onderworpen. Particulieren die willen verkopen (tot maximum twee nesten per jaar) moeten ook aan bepaalde regels voldoen. We buigen ons over de garanties die de koper moeten beschermen en we bekijken ook hoe het zit met asielen die een geval apart vormen omdat dieren daar niet worden verkocht, maar aangeboden voor adoptie. Als u ten slotte een dier met een stamboom wilt, moet de verkoper u daar op zijn minst een certificaat van kunnen geven.

Om impulsaankopen te voorkomen, is de verkoop van katten en honden in winkels verboden.

Strengere regels

U staat op het punt een dier te kopen? De wetgeving inzake de handel in gezelschapsdieren bepaalt precies in welk kader de transacties mogen verlopen.

Die regels zijn er om het dierenwelzijn te verzekeren, maar ook om te voorkomen dat u een impulsieve of ondoordachte aankoop doet. Ze moeten de herkomst en gezondheid van het dier garanderen, en zowel het dier als het toekomstige baasje beschermen tegen een handel die niemand ten goede komt. Zo mogen honden en katten enkel door kwekers worden verkocht. Hoewel occasionele kwekers (niet meer dan twee nesten per jaar) niet erkend moeten zijn, geldt dat wel voor alle andere kwekers. Honden en katten mogen ook niet worden "uitgestald" in etalages of op de stoep.

Het is ook verboden om honden of katten te verkopen of te kopen op de openbare weg, op markten of in handelszaken voor dieren. Deze handelszaken kunnen wel dienstdoen als tussenpersonen in de handel van katten en honden. De eigenaars of uitbaters van handelszaken voor dieren mogen ook een kwekerij van honden of katten uitbaten, zolang ze maar aan de voorwaarden voldoen. Opnieuw een kwestie van impulsaankopen

te voorkomen... Maar er zijn wel duidelijke regels:

- Het is verboden om in één ruimte een handelszaak voor dieren (knaagdieren, vogels, reptielen,...) en een honden- of kattenkwekerij onder te brengen.
- Beide inrichtingen moeten afzonderlijke, door het gemeentebestuur toegekende administratieve adressen hebben.
- Er mag geen rechtstreekse toegang zijn van de kwekerij tot de handelszaak, en omgekeerd.
- De inrichtingen moeten vanaf de openbare weg een afzonderlijke ingang hebben.
- De inrichtingen moeten zelfstandig functioneren en moeten afzonderlijke kassa's hebben.
- Het is verboden om dieren te schenken of te verkopen aan personen jonger dan 16 jaar, zonder uitdrukkelijke toestemming van hun ouders of wettelijke voogd.
- Het is verboden om voor de aankoop van een gezelschapsdier een leningsovereenkomst af te sluiten, krachtens de wet van 12 juni 1991 inzake het consumentenkrediet.
- Het is verboden om dieren met duidelijke tekenen van een ziekte te verkopen.
- Het is verboden om op frauduleuze wijze ingevoerde of onwettig gehouden dieren te verkopen.
- Het is verboden om niet of te vroeg gespeende zoogdieren te verkopen. Het is verboden om honden en katten die nog geen 7 weken oud zijn te verkopen.
- Het is verboden om honden en katten te verkopen die niet werden geïdentificeerd en geregistreerd volgens de wettelijke voorschriften.
- Het is verboden om honden en katten te verkopen die niet beschikken over een identificatie- en registratiedocument dat voldoet aan de wettelijke voorschriften.
- Het is verboden om dieren te verkopen die een verboden amputatie hebben ondergaan (bijvoorbeeld van staart of oren, voor een hond), tenzij die amputatie gebeurde vóór de inwerkingtreding van het verbod.
- Het is verboden om zwervende, verdwaalde of achtergelaten dieren te verkopen.
- De verantwoordelijke van een dier (professionele kweker, particulier, handelaar,...) mag geen valse informatie verstrekken over de leeftijd, de herkomst of benaming van een dier dat is bestemd voor de verkoop, of valse reclame maken om de verkoop van een dier te bevorderen. Advertenties op het internet moeten trouwens voldoen aan dezelfde vereisten als die op papier.
- Dieren die niet door privépersonen mogen worden gehouden (zie pagina 12), mogen niet te koop worden aangeboden. Reclame maken voor deze dieren is verboden.
- Dierenhandelaars moeten een erkenning aanvragen, die enkel door de bevoegde overheidsinstanties wordt toegekend na onderzoek van een compleet dossier.

In de prijs inbegrepen

De verkoper moet de koper alle nodige richtlijnen geven met betrekking tot de voeding, de leefruimte en verzorging van het dier. Hij moet hem op vraag ook een gedateerd bewijs van eigendomsoverdracht kunnen voorleggen, met daarop de naam van de verkoper, het ras en het aantal verkochte dieren.

Informatie is immers een cruciaal element, ongeacht het verkochte dier. Zo moet de verantwoordelijke van de handelszaak u voor de keuze van een hond adviseren door samen met u te kijken naar een lijst met vragen uit het koninklijk besluit inzake de verhandeling van dieren (zie pagina 31 voor deze belangrijke vragen). Voor reptielen en amfibieën moeten naast de wetenschappelijke naam ook de aanbevolen leefomstandigheden zijn aangegeven op de vivariums of ter beschikking worden gesteld van de klanten. Die informatie omvat de dag- en nachttemperatuur, de luchtvochtigheid overdag en 's nachts, het type van vivarium, de herkomst van het dier, de voeding, de maximale volwassen lengte enz. Voor vissen moet er naast de wetenschappelijke naam ook een omschrijving van de aanbevolen leefomstandigheden (watertemperatuur, zoutgehalte of waterdichtheid, pH van zoet water enz.) op de aquariums staan of ter beschikking van de klant worden gesteld.

Dierenhandelaars worden regelmatig door de overheid gecontroleerd (ook als er klachten zijn)

Winkels onder controle

Er zijn natuurlijk altijd handelaars die de wet proberen te omzeilen. De overheid wordt ook geacht controles uit te voeren om na te gaan of de dierenzaken de algemene wetgeving en de specifieke vereisten inzake dierenwelzijn naleven (grootte van de omheiningen of kooien, installaties, voeding, zorgen, netheid en hygiëne enz.).

Die controles worden systematisch uitgevoerd wanneer een nieuwe aanvraag tot erkenning wordt onderzocht. Normaal gezien worden ze nadien herhaald volgens een algemeen controleprogramma of naar aanleiding van klachten tegen een inrichting. De controles betreffen administratieve en praktische aspecten (genoeg en bekwaam personeel, overeenkomst met een dierenarts, bijhouden van de registers, naleving van de wettelijke garantievoorzwaarden, normen voor het houden van dieren enz.).

Gekocht, gekregen, gevonden?

Uit een uitvoerige enquête van Test-Aankoop enkele jaren geleden bij eigenaars van huisdieren bleek dat:

- **46%** van de Nederlandstaligen hun dier hebben gekocht, tegenover 38% bij de Franstaligen;
- **33%** van de eigenaars hun dier hebben gekregen, ofwel van familie of een kennis en **8%** kreeg het van een organisatie voor dierenbescherming;
- **8%** van de geadopteerde dieren werden gevonden en dus achtergelaten door hun vorige eigenaar.

Goed omkaderde kwekers

Je wordt niet van de ene dag op de andere een handelaar in huisdieren... Maar diezelfde dieren kweken doe je ook niet zomaar. Er zijn verschillende soorten kwekers:

- De professionele kweker heeft meer dan 5 vrouwelijke fokdieren en verkoopt meer dan 10 nesten honden of katten per jaar uit zijn eigen kwekerij.
- De hobbykweker heeft minstens 2 vrouwelijke fokdieren en verkoopt niet meer dan 10 nesten honden of katten per jaar uit zijn eigen kwekerij.
- De kweker–handelaar verhandelt nesten uit andere kwekerijen dan de zijne.
- De occasionele kweker kweekt niet meer dan twee nesten per jaar.

Alle kwekers moeten precieze regels volgen, want de kweek van huisdieren is net zo streng gereguleerd als hun verkoop. Als het om honden en katten gaat, moeten professionele kwekers, hobbykwekers en handelaars bijvoorbeeld erkend zijn. Enkel voor occasionele kwekers geldt dit niet. Dit betekent echter niet dat ze net als alle kwekers de regels voor de verkoop van dieren moeten naleven.

Hoewel de kweek van andere gezelschapsdieren dan honden en katten niet onder een specifieke regelgeving valt, mag de potentiële kweker ook niet zomaar eender welk dier houden en kweken. Als hij de vrucht van zijn kweek wil verhandelen, moet hij bovendien de regels met betrekking tot de handel in gezelschapsdieren naleven en moet hij als handelaar zijn erkend. De verantwoordelijke van een erkende kwekerij moet de kandidaat–koper adviseren en hem alle nuttige informatie geven over de voeding, de verblijfplaats en de verzorging van het dier. Hij moet de koper, als die dat wenst, ook een gedateerd aankoopbewijs bezorgen, met daarop de naam van de verkoper, de soort en het aantal verkochte dieren. Vóór ze door een erkende kweker kunnen worden verkocht, moeten honden ook zijn geïdentificeerd en geregistreerd volgens de wettelijke bepalingen en zijn voorzien van een wettig identificatiedocument (zie pagina 14). Verkochte katten moeten een microchip dragen (zie pagina 17).

De kweker mag de teven en kattinnen niet meer dan twee keer per jaar laten werpen. De kweek door kruising van verschillende rassen is ook verboden. Een kweker mag geen honden en katten met ziektesymptomen verkopen. Hij mag ook geen honden of katten verkopen die jonger zijn dan 7 weken of die een verboden ingreep ondergingen (verkort van de staart of inknippen van de oren bij een hond bijvoorbeeld), tenzij dit gebeurde vóór de inwerkingtreding van het verbod. Het is ook verboden om valse reclame te maken of valse informatie te geven over de leeftijd, de herkomst of de benaming van het dier.

Hoewel de kweek van andere gezelschapsdieren dan honden en katten niet aan een specifieke regelgeving is onderworpen, moet rekening worden gehouden met de positieve lijst die bepaalt welke dieren door particulieren mogen worden gehouden (zie pagina 10) en of een inrichting die al dan niet toegankelijk is voor het publiek en waar de dieren worden gehouden die voor de verkoop zijn bestemd, wordt beschouwd als een handelszaak voor dieren en als dusdanig is erkend. Een uitzondering op deze laatste regel is het landbouwbedrijf.

En particulieren?

Uw dier (kat of hond) heeft jongen gekregen die u wilt verkopen? Dan wordt u beschouwd als een occasionele kweker (niet meer dan twee nesten per jaar). In dat geval moet u geen officiële erkenning van de overheid hebben. U kunt een advertentie plaatsen in de gespecialiseerde pers, op een gespecialiseerde website of in een handelszaak die optreedt als tussenpersoon. Honden moeten vóór hun verkoop zijn geïdentificeerd en geregistreerd. Het identificatienummer van elke verhandelde hond moet in de advertentie staan. Net als een professionele kweker moet u de koper trouwens een garantie geven. Als het dier zou overlijden aan een van de ziekten die het voorwerp vormen van de garantie, heeft de koper van de hond of kat recht op een terugbetaling van de aankoopprijs (op voorwaarde dat een erkende dierenarts de symptomen heeft vastgesteld binnen de garantietermijn en de oorzaak van overlijden bevestigt).

Systematische controles

Net als handelaars worden kwekers onderworpen aan diverse controles door de bevoegde instanties, om te controleren of ze de vereisten inzake dierenwelzijn wel naleven (grootte van de omheining of kooien, installaties, voeding, verstrekte zorgen, netheid en hygiëne, kweekomstandigheden enz.). Die controles worden systematisch uitgevoerd wanneer een nieuwe aanvraag tot erkenning wordt onderzocht. Ze worden nadien herhaald volgens een algemeen controleprogramma of naar aanleiding van klachten tegen een inrichting.

De controles betreffen administratieve en praktische aspecten: genoeg en bekwaam personeel, overeenkomst met een dierenarts, bijhouden van de registers, identificatie en registratie van de honden, naleving van de wettelijke garantievoorwaarden, normen voor het houden van dieren enz.

Een dier kopen, staat niet gelijk met een kat in een zak kopen. De koper krijgt meerdere garanties.

Welke garanties?

Koopt u met een dier een kat in een zak? Helemaal niet. Als koper hebt u bepaalde garanties.

Van de kweker

De verantwoordelijke van de erkende kwekerij moet de koper een garantie geven tegen bepaalde aangeboren afwijkingen die hij op het moment van de verkoop niet schriftelijk zou hebben vermeld, alsook tegen bepaalde infectieziekten die tot de dood van het dier leiden en zich pas de dagen na de verkoop zouden manifesteren.

De verkoper geeft de koper dus een garantiecertificaat dat werd opgesteld volgens de wettelijke voorschriften.

De aangeboren afwijkingen zijn:

- cryptorchisme (geen teelballen of teelballen die niet zijn ingedaald);
- entropion (afwijking van het ooglid);
- ectropion (een andere afwijking van het ooglid);
- navelbreuk.

Deze afwijkingen moeten worden vastgesteld binnen een periode van 10 dagen, met aanvang op de dag na aflevering van het dier.

De infectieziekten die onder de wettelijke garantie vallen, zijn voor honden:

- de ziekte van Carré (binnen de 10 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier);
- parvovirose (binnen de 10 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier);
- infectieuze hondenhepatitis (binnen de 6 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier).

De infectieziekten die onder de wettelijke garantie vallen, zijn voor katten:

- infectieuze feliene panleukopenie (binnen de 10 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier);
- infectieuze feliene peritonitis (binnen de 21 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier);
- feliene leukose (binnen de 15 dagen, te tellen vanaf de dag volgend op de aflevering van het dier).

Zodra de koper een symptoom van een ziekte of aangeboren afwijking vaststelt, moet hij een dierenarts raadplegen en de door hem voorgeschreven maatregelen opvolgen. Met andere woorden: ga niet terug naar de verkoper om te klagen over het dier. De ziekte moet door een dierenarts worden vastgesteld en bevestigd.

Als de koper zijn garantie inroept op basis van een vastgestelde aangeboren afwijking kan die garantie de vorm nemen van een terugbetaling van de aankoopprijs van het dier aan de koper (op voorwaarde dat het dier wordt teruggegeven), van een vergoeding van 50 % van de prijs van het dier als de koper beslist het te houden, of van de vervanging van het dier door een ander dier van hetzelfde ras, hetzelfde geslacht en dezelfde waarde. In dat geval moet voor het vervangende dier een nieuwe garantie worden afgeleverd, gedekt door een nieuw certificaat.

Als de koper zijn garantie inroept naar aanleiding van een overlijden aan een van de hierboven vermelde infectieziekten (volgens de regels vastgesteld door een dierenarts en bevestigd na autopsie door een laboratorium), kan de garantie twee vormen aannemen: ofwel de volledige terugbetaling van de aankoopprijs van het dier aan de koper, ofwel de vervanging van het dier door een ander dier van hetzelfde ras, hetzelfde geslacht en dezelfde waarde. In dat geval moet voor het vervangende dier een nieuwe garantie worden afgeleverd, gedekt door een nieuw certificaat.

Als de koper kiest voor een vervanging van het dier en de verkoper binnen een periode van 8 maanden nog steeds geen dier van hetzelfde ras, hetzelfde geslacht en dezelfde waarde heeft aangeboden, zal de aankoopprijs volledig worden terugbetaald. Bovendien, en op voorwaarde dat de procedure werd nageleefd, moet de verkoper de farmaceutische en dierenartskosten terugbetalen (op vertoon van betaalbewijzen), voor een bedrag dat niet hoger is dan 30 % van de aankoopprijs van het dier.